

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken " 8 K. " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszal.
az udvarban hátul

A kormány és a pénz-szükség.

Hatvan millió korona.

Meg se kottyant.

A Budapesti Tudósító-t a leg-hivatottabb helyről annak a kijelentésére hatalmazták fel, hogy a kormány a pénzpiac viszonyosságai-val kezdettől fogva nagyon behatóan foglalkozott és hogy már eddig is 60 millió koronánál többet bocsátott a budapesti pénzpiac rendelkezésére. Magától értetődik, hogy a kormány a rendelkezésére álló eszközökkel csak általánosan ismert jószágú intézeteknek vagy olyanoknak, amelyek az előbbieket közvetítését veszik igénybe, lehet segítségére. A kormány a hazai pénzviszonyok fejlődését továbbra is a legnagyobb figyelemmel fogja kísélni és az egyelőre nélkülözhető készletek keretében ezentúl is meg fogja tenni a hazai piac szükségleteivel szemben a maga kötelességét, de a jövőben is az az óvatosság fogja

vezérelni, amelyet az adófizetők pénze körül méltán szem előtt kell tartani.

Eddig a kommuniké. És ebből megtudja mindenki, akit illet, hogy a kormány 60 milliót bocsátott a piacra, de csak elsőrangú bonitású pénzüintézetek útján. Hatvan milliót és ez az összeg meg se kottyant. Nem változtatott az inséges helyzeten semmit. Ott, ahol tizenkét millió mindent szanálna, ott az összegnek ötszöröse malaszt nélkül maradt. Hogyan lehet ez? És hogyan lehet főleg az, hogy a kormány hatvan milliót adott ki és a dolog annyira titokban maradt, hogy senki sem tudott róla és hogy most az erről szóló félhivatalos kommuniké valóságos meglepetést okoz? Nem szembeötlő-e, hogy a mikor a szükségeltetett összegnek ötszöröse jelent meg a pénzpiacra, szinte nyomtalanul nyeltek el ezt az „elsőrangú bonitású” intézetek, a nélkül, hogy valami déntente támadt volna nyomában?

Szembeötlő, de megmagyarázható. A pénzügyminiszter a helyett, hogy tiz-tizenkét milliót a kisintézetek támogatására fordított volna

— azokéra, a kik már tudnillik megérdemlik ezt, mert szolid alappon, tisztességesen dolgoznak és igazán segítői a kisembereknek — e helyett Wekerle milliókat adott a nagy intézeteknek, ugyanazoknak az intézeteknek, a melyek a reeszkompt megtagadásával az egész bajt felidéztek.

Szó sincs róla, Wekerle kitünően helyezte volna el az állam pénzét, ha az a pénz a Wekerle pénze. De nem jól bánt az állam pénzével, a melylyel a kisemberek segítésére kellett volna sietni. Az a pénz akár az államkamrában hever, akár a nagy banknál van letéve, a kisemberek baján az nem segít, hanem az utóbbi elhelyezés mellett csak a bank dividendáit emeli.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Tanítónőváltozás a zsidó polgári leányiskolában. A zsidó polgári leányiskolának egyik rendkívül képzett tanítónője, Weisz Irén kisasszony a nagy szűnetben lemondott állásáról, mert férjhez megy. Az iskolaszék tegnap töltötte be az állását; hét igen jó képesítésű pályázó közül egyhangulag megválasztotta rendes minőségben

Helén.

— Helén, édes gyermekem, jövök már. — Szól egy ósz nő a szobába bejőve. Magas termete s finom arca egykori szépségre vallanak. Gyors léptekkel közeledik a nyitott ablakhoz, mely előtt puha karosszékben halvány nő ül. Kezét ölébe bocsátva, gondolatokba merülve s csak közeledő édes anyjának lépteire emelte fel szép, szőke fejét.

— Ugy-e unatkozol, édes, jó gyermekem? — szól az ósz nő leánya vállaira téve kezét s egy csókot lehelt gyermeke szenvedő arcára.

— Oh! nem édes anyám, csak az elmúlt idők eseményeire gondoltam s ilyenkor jól esik az egyedüllét!

— De miért izgatod fel magadat, édes gyermekem? Látod, az orvos mindig mondja, hogy ha nyugalom száll lelkedre, néhány hét múlva ismét oly friss egészségben leszel, mint azelőtt. De édes leányom, én egy újsággal léptem be és szenvedésedet látva, elfeledkeztem róla. Sándor holnap megérkezik. Szedd össze magadat édes gyermekem, hogy ha eljön, ne legyen reá rossz hatással szomorúságod. És most, édes leányom, megyek, hogy szobáját rendbe hozzam!

Megcsókolá leánya arcát és sietve távozott.

Alig távozott, Helén feje csüggedten

hanyatlott alá s még inkább belemerült gondolataiba.

Eszébe jutott minden, mi az utolsó év leforgása alatt történt.

Eszébe jutott boldogsága, mely után jött a hosszú szenvedés.

Mikor a legelső bálba vitték a szép és duszgadzad Radó Helént, az egész vármegye fiatalsága körülötte volt. De ő a sok közül csak egyet látott, csak egynek a hangját hallotta.

A csinos Bükkfalvy Ernő huszárfőhadnagyon kívül senki sem létezett ő reá nézve.

Emlékszik. Mikor bemutatta egy rendező a csinos huszártisztet, minden vére arcába szökött és szive sebesen dobogott.

A második négyest táncolta vele az összes jelenvolt leányos mamák legnagyobb bosszuságára.

A bál: Az első elfelejtethetlen s ő reá nézve végzetessé vált bál elmúlt. Helén nagyon boldog volt, mivel édes anyjától a tiszt engedélyt kért és kapott, hogy őket meglátogathassa. Sokszor találkoztak s mindjobban megszerethették egymást.

Végre egy nap Ernő megkérte Helén kezét édes anyjától.

Megkapta. Helén minden álmait, minden ábrándjait látta megvalósulva s a legnagyobb boldogságnak örvendett szive.

Két hét választotta már csak el őket az esküvőtől, midőn egy nap a fiatal tisztet halva találták szobájában. — Szívszékhűdés érte. Így mondták az orvosok.

Helén most fölkapta fejét s mintha tört vertek volna keblére, felkiáltott: „Már fél éve s még most is úgy fáj. Ah! Istenem, végy magadhoz, hogy szabaduljak a kintől!” Fejét, azt a szép szőke fejet bánatosan s mintegy kimerülve hajította a szék hátkarjára. Gondolatai visszatértek a jelenbe... Holnap jön Sándor. Egy hete, hogy megkérte kezét s most jön a válaszáért. Édes anyja unszolta, hogy menjen hozzá, gondolva, hogy talán akkor majd felvidul, sebe begyógyul és ő neki meg régi kedvence terve megvalósul, mert Sándor távoli rokona volt.

Három hét múlva a szép Radó Helén az elszegényedett, de nagy családból származó Nyitrai Sándor menyasszonya lett. — Kedélye megváltozott és édes anyja kedvéért boldognak mutatta magát. Anyja hitt a látszatnak s örvendett. Az esküvő előtt való nap Helén magához kérte vőlegényét, négy szemközt óhajtott vele beszélni.

— Én sohasem szerettem magát, Sándor, azt tudja és hogy sohasem fogom szeretni, azt most mondom. Azért, hogyha ezek után is van kedve az életemet a magáéhoz láncolni, — úgy holnap — esküszünk.

Hajdumegyei Népbank

mint szövetkezet intézeti helyiségét **Piac-utca 69. szám alá** a Kereskedelmi és Iparkamara épületébe (a megyeházzal szemben) helyezte át. Az igazgatóság.

Winkler Aranka kisasszonyt, a pozsonyi polgári leányiskola tanítónőjét. Az immár négy osztályúvá fejlesztett polgári leányiskolának ezzel teljes lett a tanítótestülete. All dr. Kardos Albert igazgatóból, Abelesné Bloch Hermin, Csillag Erzsébet, Winkler Aranka rendes, Friedmann Berta helyettes és Fulöp Vilma óraadó tanítónőkből.

A nőipariskolában a beiratás szept. hó 2., 3., 4. és 5-ik napján lesz. Jelentkezni lehet naponként d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig. Tisztelettel Kubek Erzsébet, nőipariskolai igazgató.

Bizottsági ülés. A ref. egyház gazdasági bizottsága ma, szombaton délután 4 órakor tart ülést Juhász Ignác elnöke alatt az egyház tanástermében.

Polgári fiúiskolai beiratás. A debreceni négy osztályú nyilvános magán polgári fiúiskolában (Abeles-intézet, Nemzetőr-utca 3.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat naponta d. e. 10—12-ig fogadja el az igazgató.

Egy tanító ünneplése.

Diszgyülés.

A ref. tanítótestület, mint minden évben, ugy most is gyűlésezett Budapesten. A gyűlést Simon Károly elnök vezette, kinek indítványára diszgyűléssé alakult a gyűlés. Első ízben a nyugalomba vonult dr. Kiss Aron volt elnök, paedagógiumi igazgatótól bucsuzott el a gyűlés, kinek érdemeit Sinka Lajos t. elnök remek beszédben méltatta.

Ezután Simon Károly elnök az elismerés legigazabb szavaival emlékezett meg arról, hogy június végén töltötte be a ref. tanítótestület egyik vezére, Dobó Sándor hajduböszörményi tanító, a Tanítók Lapja szerkesztője tanítói és tanügyirodalmi működése 25 éves fordulóját. A ki különben a ref. tanítótestület jogi és anyagi helyzete javításáért folytatott nagy harcban az első sorokban kiváló lelkesedéssel és nagy bátorsággal küzdött és e harcban a siker érdekében minden áldozatot meghozott s csaknem az egész országot bejárta, hogy társait cselekvésre serkentse és a közvéleményt a tanítók ügyé-

Sándor előbb elhalványodott, majd kipirult s szikrázó szemekkel szólt Helénhez: „Tudja meg hát Helén, hogy vőlegényem nem szívészélhűdésben halt meg. Nem. Én öltem meg legjobb barátomat, mert magát szerettem. Szerettem régen, nagyon, kimondhatatlanul s gondolva, hogy ha ő nincs, jobban hozzám hajlik a szíve. — Azért mérgeztem meg, én a becsületes ember. Maga végett, vőlegényét, legjobb barátomat, — Bükkfalvy Ernőt. És ha még ezek után is van kedve az életét az enyémhez kötni, úgy — holnap — es . . . kü . . . szünk!”

Gunyosan végzé szavait s azzal kihorant.

Helén szívéhez kapott s egy hang nélkül terült el a szőnyegen. Másnap Nyitray Sándort átlőtt fejjel, holtan találták szobájában. Levelet nem hagyott hátra.

Helén két hétig lebegett élet és halál között. — Midőn állapota jobbra fordult, az orvosok biztak felgyógyulásában. Fel is épült betegségéből, de elmélete örökre elhomályosult. Jött, ment. Mindig szelíd, fájdalom mosoly ült arcán, de egy láthatatlan alak sokszor megrémítette s ilyenkor édes anyja keblére menekült. Ott keresve védelmet. Szegény, öreg édes anyja könyek között ápolta, becézte élő-halott beteg gyermekét. Fogalma sem volt róla, mi történt közöttük azon a végzetes napon. Irén.

nek megnyerje. Üdvözlő meleg érzéssel az ünneplést s a legjobb kívánások között nyújtja át barátainak, tisztelő kartársainak ajándékát, egy koverbe tett pénzüsszeget.

Dobó Sándor meghatottan mond köszönetet kartársainak, mondván: „e percben átviharzik lelkemen 25 év küzdelme, öröme, reménye és csalódása. Ideálismussal jöttem ki az életbe a képzőből s rögtön irni kezdtem. Bár eleve nem tanügyi kérdésekkel foglalkoztam. Hogy tanügyi író, s közelebből tanügyi-politikus is, e téren is leginkább a tanítók anyagi helyzete munkása lettem, saját helyzetem, Isten segítségével mellett közünk levő öreg, érdemes kartársunknak: Sölym Antalnak köszönhető. A ref. tanítótestület ügyeinek munkálására Szalóky Dániel példája ösztönzött, ki 30 év előtt írta alá legelső memorándumukat. A tanító-egyesületi életben való tevékenységet, hol közgyűlésen 25 év alatt csak egyszer nem voltam és 22 éven át mindig előadó voltam: Simon Károly elnökünk és tisztelt vezérünk szeretete meg velem. Országos egyesületünk mai formáját — velem együttérző — a ref. tanítótestület büszkesége — Sinka Lajos t. elnökünk vezetése és irányítása mellett munkáltam. Sikereim — ha vannak — nagy részben az övék. Most pedig fogadjátok újból hálás köszönetem kitüntetéséért és azon kijelentésemem: az leszek, aki voltam, s míg Isten tehetséget ad, nem szünök meg küzdeni a ref. tanítótestületért, és tanügyért. Isten engem úgy segítjen!”

Leikeseledést keltettek Dobó szavai s az éljenzés csillapultával Kozma László, a magyar tanítók orsz. bizottsága nevében üdvözölte Dobót, mint igazgatótanácsost és a ki nemcsak a ref. tanítótestületé, hanem az egész ország tanítótestületé, mert mindannyiért küzd.

Dobó válaszában elmondja, hogy a 11 iskolafentartónál szolgáló minden tanító testvére és egyformán szereti azokat, csak egyet zár ki szeretetéből; ha valaki magyar nemzeti szempontból kifogás alá esik. Jól esik szívének a megemlékezés, hiszen már, mint O. Biz. tag 13 év óta küzd az orsz. tanítótestületért és 1 év óta már, mint ig. tanácsos intézi is az ügyeket. Hosszabb kitérés után kéri Kozmát, tolmácsolja a megemlékezésért az ő hálás köszönetét.

Most Farkas Sándor paed. tanár a Magyar Tanítóképző szerkesztője a tanítóképezdei tanárok nevében és a tanügyi hírlapírók nevében üdvözölte Dobó Sándort, mint a magyar állameszme lelkes bajnokát, mint a ref. tanítótestület diszt, vezérét és különösen, mint a legbátrabb zsurnalisztát. Dobó Sándor meghatottan állott fel s csak annyit mondott: „Szólni már nem tudok, engedje meg a közgyűlés, hogy hálám jeléül és köszönetül kezét szorítsak a szónokkal”.

Mély, ünnepi hangulat következett erre, melybe, mint a harang hangja, az ünnepélyes csendbe, zúgott bele a jelenlevők éljenzése. Ennek csillapultával a diszgyűlés véget ért.

S.—a.

VIDÉK.

A büdshentmihályi és vidéki uri fiatalság által f. hó 24-én rendezett nyári tánemulási nagy érdeklődés mellett folyt le. Négy vármegye volt képviselve nagyszámú és díszes közönség által. A Lukács-fürdő nyári tánchelyisége olyan volt, mint egy mesebeli „Tündérország”. Az általános jókedv egész éjen át a legmagasabb fokon állott s azt csak a rózsaujú hajnal beköszöntése és az érkező vonatok zakatolása szakította meg. A kitűnő erkölcsi siker mellett az anyagi is kielégítő volt. A tiszta jövedelem fele részét a Szentmihályon felállítandó Kossuth-szobor alapjára, fele részét pedig a szentmihályi uri casino könyvtárának gyarapítására adta át a rendezőség. —

Felüfizettek: Balázs Andor Sztmihály 2 K, Kanda Miklós T.-Büd 1 K, Suhajda Béla T.-Büd 2 K, Bodnár László T.-Dob 1 K, Gyürky Béláné T.-Lök 1 K, dr. Lengyel László Sátoraljauhely 2 K, Kabay József Szentmihály 6 K, Dietzel Ferenc T.-Lök 1 K, Spangha János Szentmihály 1 K, mely összegeket köszönetének kíséretében ez uton is nyugtázza a rendezőség.

Szerencsétlenség az aradhegyaljai motor-vasuton. Aradról jelentik, hogy Máriaradnán az aradhegyaljai vonat egyik motorját Doleschall Ferenc motorvezető beakarta tolatni a pályaudvaron a motorszínbe. A tolatásnál Doleschall kitekintett a motorból, de vesztére, mert a feje a motor oldala és a szin fala közé szorult s teljesen összeroncsolódott. Doleschallt haldokolva szállították el a kórházba.

Dinamitlopás. Gyulafehérvárról jelentik: Az Első Erdélyi Aranybányatársulat raktárából kedden hajnalban ismeretlen tettesek tizenöt kilogramm dinamitot loptak el. Az eset rejtelmes voltát emeli az a körülmény, hogy napokkal ezelőtt más raktárból szintén nagymennyiségű robbanószert emeltek el. Valószínűnek látszik, hogy ezek a lopások összefüggésben vannak a branyicskai hid elleni merénnyel és a napokban az arad—budapesti 601. számú gyorsvonat ellen intézett felrobbantási kísérlettel.

VÁRMEGYE.

Számonkérőszék. Hajdúvármegye tisztikarának és hivatalainak tevékenységét szeptember 19-én vizsgálja meg a számonkérőszék.

Alapítvány-kiosztás. Az egeri bibornok-érsek, a fenkölt gondolkodású Samassa József, a boldog emlékezetű Erzsébet királyné nevére alapítványt tett, amelynek évi 200 korona kamatát négy hajdúvármegyei özvegy asszony kapja, akinek sok apró gyermeke van. Az alapítvány kamataiért 11 özvegyasszony folyamodott. Az alispán az 50—50 korona segélyt Gémférené balmazújvárosi, B. Varga Istvánné egyeki, Özse Józsefné Vadász Róza püspökladányi és Szabó Mihályné Márton Mária özvegyasszonyoknak utalványozta ki. Valamennyi megérdemli, mert 6—8 árvt nevel. A segélyt szeptember 10-én, Erzsébet királyné halálának évfordulóján fogják kiosztani.

Hajdúvármegye közgyűlése. Hajdúvármegye őszi közgyűlését szeptember 26-ára tűzte ki Kovács Gyula alispán. A közgyűlésnek rendkívül gazdag tárgysorozata lesz.

Központi árucarnok.

Társadalmi értekezés.

Hónapokkal ezelőtt a lapokban és a városházán is eszmecsere tárgyat képezte a központi árucarnok létesítése, ahol fővárosi s több nagy vidéki város mintájára összpontosítani akarják a piaci árucarnok.

Az árucarnok ügye szóba került a jog és pénzügyi bizottság ülésén, ahol a központi árucarnok felállítása mellett kedvező vélemények hangoztak el s felhívták rá a tanács figyelmét is.

A tanácsban már eltérők voltak a nézetek. Az a nézet uralkodott, hogy a debre-

Kellemes szórakozó hely

az ujonnan átalakított — és fényesen berendezett **SZÉCHENI (TELEGI) KÁVÉHÁZ**
El ne mulassa senki felkeresni.

ceni társadalom nem is kívánja a központi áruosarnok felállítását.

Hogy azonban erről meggyőződést szerezzenek, akkor határozatba ment, hogy a polgármester hívjon össze egy nagy értekezletet, terjessze az elé a központi áruosarnok ügyét s a mennyiben a közóhaj csakugyan a központi áruosarnok mellett nyilatkoznék meg, a további lépéseket meg lehet benne tenni.

A polgármester értesülésünk szerint most ezt az ügyet is rendezni szeptember hó folyamán összehívja a nagy értekezletet, a mely hivatva lesz irányadó véleményt mondani a felett, szükséges-e Debreczenben központi áruosarnok, vagy pedig maradjon minden úgy, a hogy eddig volt.

VÁROSHÁZA.

Gazdasági bizottság ülése. A város gazdasági bizottsága vasárnap délelőtt 10 órakor tart ülést Király Gyula gazdasági tanácsnok elnökelete alatt.

Csak két tanyai iskola épül. Hosszas vajudás után mégis dülörej jut valahogy a tanyai iskolák építésének ügye. Az idén csupán kettő készül: a nagycserei és a paci. Mindkettőt Tóth István vállalkozó építi fel 8% ráfizetéssel. Az előirányzott 17067 korona 32 fillérre tehát 1365 kor. 39 fillért fizet rá a város, a két iskolánál tehát összesen 2730 korona 78 fillér a ráfizetés. Tulajdonképpen azonban ez nyereség a városnak, mert az épületek falai vályog helyett téglából lesznek, tehát sokkal szilárdabbak, mint a vályog fal. Ha a téglák és vályog közti különbséget kiszámítják, akkor ki fog tűnni, hogy tulajdonképpen rá se fizet a város. A tanács a hátralevő 8 tanyai iskola építésére új pályázatot fog hirdetni, a kormánytól pedig haladékat kér, mert az idén csak 2 iskolát képes a város fölépíteni 5 helyett.

Tárgyalás a fogyasztási adóberlet ügyében. A fogyasztási adóberlet ügyében Kovács József polgármester, dr. Magoss György tiszti főügyész és Csóka Samu adóügyi tanácsnok tegnap délelőtt tárgyaltak a pénzügyminiszteriumban. A berlet ügyében rövidesen dönteni fog Wekerle Sándor kormányelnök és nagyon valószínű, hogy a döntés, éppen úgy, mint a házberadó ügyében történt, kedvező lesz a városra nézve. A polgármester még ma is a fővárosban marad, hogy a miniszteriumokban több városi ügy elintézését megsürgesse.

Vége a bájitalnak!

A szerelem gyógytára egy pincében.

Lefoglalt boszorkánykonyha.

Névtelen feljelentés útján tegnap egy vén asszony bűnös üzemleiről hullott le a lepel. Az asszonyt Csire Imrénének hívják, aki

a kuruzslás tiltott, de annál jövedelmezőbb mesterségét üzte. Nagybán és kicsinyben árulta bűvös erejű, csodatévő füveit, bájitalait. Nincs a világon az a betegség vagy fájdalom, amire Csire Imrénének nem lett volna gyógyszer. Boszorkánykonyháján megkerült minden s aki csak hozzá tolyamodott, üres kézzel senkit sem bocsátott el.

A Csapó-utca 75. számú ház egy pincehelyiségében ültette fel sátorát Csire Imréné. Ez a piszkos, nyirkos levegőjű, sötét odú remekül illett az ő foglalkozásához. Itt főzte, kutyulta az ő bűvös erejű gyógyszereit, melyek közt a kigyófejtől a kecskebéka combjág megkerült minden, amit alkalmasnak vélt csalásai elősegítéséhez. A csontváz, a boszorkány-konyhák elmaradhatatlan disze, egy sarokból rémitgette a belépőket. Olyan volt ez a helyiség, hogy félelmet keltett a belépőben. A vén kuruzsló jól számított, mert aki oda bekerült, szívesen fizetett, csak egyszer a szabadba kerülhessen.

A névtelen feljelentés alapján a rendőrségtől Dobos József r. biztos jelent meg a helyszínén s lefoglalta az egész boszorkánykonyhát, nagy bánatára a szobaleányok és szakácsnéknak. Ezek tették ki ugyanis legnagyobb részét Csire Imréné vendégeinek. Ezek a szerelmes szívű leányok vakon bíztak a kuruzsló hókuszpókuszaiban és fizettek, mint a köles. De került az intelligens osztályból is olyan, aki hitelt adott neki és lépve hagyta magát csalni. Egy urinó keservesen panaszkodott Dobos r. biztosnak, mint csapta be őt is a kuruzsló. Több mint 50 korona készpénzt és mintegy 100 korona értékű ruhát esalt ki tőle. Mikor már nem volt hajlandó hazugságait honorálni, fenyegetni kezdte, hogy megrontására tör.

A veszedelmes család ellen a rendőrség a legszigorúbban járt el. A boszorkány-konyhát bezáratta, bűvös szereit pedig lefoglalta. Ezeket vegyészetileg meg fogják vizsgáltatni, hogy nem tartalmaznak-e mérgező anyagot. Csire Imrénéről, aki ellen a vizsgálat erősen folyik, kiderült, hogy ezelőtt mint cseléd kereste kenyerét.

SZINHÁZ.

Szatmáry Árpád és szinpadai anyja. Szatyi bácsi, a magyar komikusok atyámestere mesélte ezt a históriát:

— Hát tudod, fiam, az így történt: Kolozsvárról kellett mennünk Hunyadra. Persze nem vasuton, mert még akkor nem volt, hanem szekéren. A fuvarosunk egy székely góbé volt, aki szörnyen szerette a szinpadot s mindig kikunyorált tőlem egy bémenetet. Már nem emlékszem, hogy mit játszottunk; de arra emlékszem, hogy szinpadai matrónák hiányában Tőkés

Emilia volt az anyám, aki abban az időben viruló szép menyecske s a vidéki színészeknek egyik csillaga volt. Előadás után, mivel másnap már Hunyadon kellett játszaniunk, szekerre ültünk s elindultunk. Én Tőkés Emiliával kerültem a góbé kocsjámba nem volt velünk senki, csak a Mili kis fia (Gyula, aki most Pestvármegye árvaszéki ügyésze). Alig értünk azonban a gyalui havasok aljág, olyan rossz idő kerekedett, hogy meg kellett állnunk. Mikor elindultunk, álmosak voltunk, de a szekérrázás kiverte az álmat a szemünkből, na meg aztán az ördög is elkezdett inceskedni velünk. Elég az hozzá, egy pár selyem parázs esőket cuppantottam a kis mama szájára, hogy a koci alatt bundáján heverő góbé is meghallhatta. Meg is hallotta, mert mikor hajnalban aszondom neki, hogy: no atyafi, egy kettő, fogjon, induljunk. — Indulhat az ur, — veti oda nekem, — a hová az urnak tetszik; de én velem egy tapodtat se; mert én az olyan embert, aki saját édes anyjával esőkolózik, nem viszem egy házért se.

Az első hét műsora. Zilahy Gyula szeptember hó 28-án nyitja meg a szini évadot. Szombaton, szeptember 28-án *Utolsó szerelem*, Dóczy színműve, bérletszünetben kerül színre. Az első hét műsora különben a következő: 29-én *Vig özvegy*, operett. 30-án *Fatum*, premier. Október 1-én *Nők az alkotmányban*, Tóth Kálmán régi magyar vigjátéka. Október 2-án *Nászinduló*, premier. Október 3-án *Ördög*, új szereposztással. Október 4-én *Villard dragonyosai*.

Az erőtakarmánygyár válsága.

Viharos közgyűlés.

Kimondták a felszámolást.

Régebben hírt adtunk már arról, hogy a debreceni erőtakarmánygyár, amely kedvező auspiciumok között kezdte meg működését, válságos helyzetbe került. Az alapítke ötvenezer koronájából negyvennégyezer koronát a deficit emészített fel.

Az erőtakarmánygyár részvénytársaság tegnap ezen ügyben tartott közgyűlést, amely a gyártelepen folyt le s nem szükkölködött viharos jelenetekben sem.

Az igazgatóság jelentésében feltárta a negyvennégyezer korona deficitet, amelyet a kedvezőtlen gazdasági viszonyok idéztek elő. Az igazgatóság kérte a felmentvény megadását.

Dr. Révi Nándor a részvényesek képviseletében emelkedett szólásra. Jelezte, hogy tekintve azon pereket, amelyek a részvénytársaság ellen indítottak, teljesen bizonyosra vehető, hogy a veszteség az ötvenezer korona alapítkeét is felülhaladja, miért is indítványozza, hogy az igazgatóság a csőd haladéktalan megkérésére utasíttassék. Utalt arra is, hogy az igazgatósági tagok nem tettek eleget az alapszabályok 28. §-a azon rendelkezésének, mely szerint részvényeiket igazgatói minőségük tartama alatt a társaság pénztárában kell elhelyezni és zálogba adni nem szabad. Javasolja ezen hibák korrigálását. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését nem veszi tudomásul.

A felszólalás nagy vihart ébresztett. Dr. Varga Lajos ellene szól az indítványt, és javasolja az igazgatósági és fel-

Ingyen! teljesen ingyen mindenki 1 pár férfi cipő vételhez 1 drb. szép nyakkendőt és 1 pár női cipőhöz 1 pár gummisarkot. Neumann Testvéreknél a Tiszahol urak-, nők- és gyermekek részére a legelőcsöbbséget és legcsinosabb barna, drapp, fekete fél és egész CIPŐK szerezhetők meg

Ugyelző-bizottsági jelentés tudomásul vételét azzal az indokolással, hogy az a tényeknek megfelel és szabálytalanság nem fordult elő.

Ugyanilyen értelemben szólaltak fel: **Király Gyula, Kövendy Domokos és dr. Varga Imre.**

Ezután az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentéseket tudomásul vették.

Ezután az igazgatóság azon javaslata került tárgyalásra, amely a részvénytársaság feloszlását célozza. Ezt egyhangulag elfogadták.

Ezzel kapcsolatosan Dr. Révi Nándor azon indítványt tette, hogy felszámolókul, tekintettel az igazgatóság már hangztatott anyagi felelősségére a társaságon kívül álló szakértők, névszerint Szűcs Kálmán, Halmágyi József és Winkler Márton kirendelése kéressék a törvényszéktől.

Ezen indítványt azonban szintén elvetették, mire a közgyűlés véget ért.

A talyigás szerencsétlensége.

Lóval, talyigával lezuhant a mélységbe.

A városi téglavető-telepre vezető uton tegnap délután kevésbé mult, hogy halálos szerencsétlenség nem történt. A porfelhőbe burkolt uton csendesen haladt talyigájával Barducz Mihály talyigás. A hőségtől eltikkadva egykedvűen ült a talyigán Barducz s elkövette azt a vigyázatlanságot, hogy a gyeplőt a ló nyakába dobva szabadjára eresztette.

Valósággal behunyt szemekkel rohant a veszedelembe. Az út mellett sok helyen 3-4 méter mély árok vonul el, korlát vagy egyéb jelzőtöke nincs sehol. — A vak ló a töltésről lelépett s belezuhant az árokba, magával rántva a talyigát Barducz Mihálylyal együtt. A szerencsétlenségnek vélenül tanuja volt egy lovas-rendőr, aki azonnal segélyükre sietett.

A lónak és talyigának csekély, alig számba vehető baja történt csupán, de Barducz súlyos külső és belső sérülést szenvedett. A lovas-rendőr feltette a talyigára s az Abrahám-féle telepen lévő lakására szállította.

UJDONSÁGOK.

A közös konyha.

A holnapi gyűlés.

Városszerte élénk érdeklődést ébresztett az a mozgalom, a mely a közös konyha megalakítását célozza. Ez az érdeklődés a holnapi gyűlésre kétségtelenül nagyszámu résztvevőt fog a városháza nagy-tanácstermébe vonzani.

A mozgalom vezetői különben ma szűkebb körű értekezletet tartanak, a melyen megállapítják a nagygyűlés elé terjesztendő tervezetét. Természetesen ez fel fogja ölelni mindazon módozatokat, a melyek alapján a közös konyha létesülhet. A módozatok szerint a közös háztartás rendkívüli megakarításokkal fog járnai a családokra.

Az előjelekből, a nagy érdeklődésből ítélve a holnapi értekezleten már meeg is alakul az első csoport, amely Debreczenben is bevezeti a kollektív háztartást. Az értekezlet különben délelőtt 11 órakor lesz a városháza nagy tanácstermében, ahol a mozgalom vezetői minden érdeklődőt a legszívesebben látnak.

* Vasárnapi istentiszteletek. Holnap, vasárnap a ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: a Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Jánosi Zoltán lelkész, a Kistemplomban prédikál Szarka Boldizsár, ágendázik Létay Menyhért segéd-lelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál K. Tóth Kálmán, ágendázik Uray Sándor vallás-tanár, az Ispótyai templomban prédikál Dicsőfi József lelkész, ágendázik Szabó Zoltán segéd-lelkész, a Csapó-kertben Kovács János népiskolai felügyelő, a Homok-kertben Bán István főiskolai szénior, a szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár prédikál. A templomokban és a szegényházban új kenyéri urvacso-ra-osztás lesz.

* Az állami bakkancs-szállítás. A honvédelmi kormány 10,000 bakkancs szállítására hirdetett pályázatot, amelyből — mint értesülünk — a debreceni iparosok csupán 800 bakkancs elkészítésére kaptak megrendelést.

* Vasutas mulatság a Booskay-kertben. A vasutas szövetség debreceni kerülete ma, szombat este a Booskay-kertben nyári balyubált rendez, a melyre mindenkit szívesen lát, mert a tiszta jóvedelem jótékony célt szolgál, t. i. a vasutasok árvaainak fölségítésére szolgál. A férfiak 1 korona belépő-díjat fizetnek, a nők nem. A rendezőség két zenekart szerződtetett és a kik részt vesznek a mulatságon, bizonyára jól fognak mulatni.

* Nem lehet többet bliccelni. Fizető-pincéri körökben bizonyára élénk örömmel veszik a szenzációs hirt, hogy egy aradi pincérnek, Fischer Lajosnak sikerült fel-találni egy olyan szerkezetet, mely egyelőre a sörivők bliccelési szándékát fogja megakadályozni. Fischer sok évi megfigyelésnek eredménye ez a találmány. Mint pincér ember, ugy a vendégek, mint a pincérek részéről az elfogyasztott italok fizetésénél sok visszaélést látott. A rossz szándék bár nem minden esetben játszott közre, mert nagyon sok esetben a feledékenység is megkárosította a feleket. Ez a találmány ezen visszás helyzet megszüntetését célozza. — Fischer ugyanis egy olyan automatikus sörös poharat talált fel, mely pohár az aljában elhelyezett gépezet segítségével állandóan mutatja az elfogyasztott italok mennyiségét. A szerkezet ugy van készítve, hogy az, mikor

a sört a csapnál beleeresztik, oldalán egy kiugró számmal jelöli meg, hogy hány-szor van megtöltve. A számozás egész huszig megy és kizár minden visszaélést, mert a számokat csak a sör erős belső nyomása változtatja meg. Az automatikus poharokból egyik magyarországi üvegyárban már több darabot készítenek, melyeket a jövő héten próbálnak ki s ha a próba sikerül, azonnal megindítja Fischer a szabadalom elnyerése iránt az eljárást.

* Névmagyarosítás. Frank Ernő debreceni joghallgatónak megengedte a belügyi kormány, hogy a vezetéknevét Hortobágyi-ra változtassa.

* Baleset a nagyhidon. A vasúti nagyhidon, amely a Homok-kert-utcáról a gázgyár mögött vezet keresztül az államvasutak sín-párján, tegnap délután baleset történt. Egy negyven-ötven év körüli aszszony haladt keresztül a hidon és a személyközlekedésre szánt lépcsőlejárón igyekezett lefelé. Alig tett két lépést, megcsuszott, egyensúlyt veszített és legurult. A hirtelen esés következtében arcát, fejét törte össze s fel sem birt állni. Telefonáltak a mentőkért, akik hamarosan a helyszínén termettek. Kísérletet tettek arra is, hogy eszméletre térítsék, de nem sikerült. Beszállították a kórházba, ahol szintén nem lehetett kihallgatni, mert estig nem nyerte vissza az eszméletét. A hidnál csoportosult emberek közül többen azt mondták, hogy a szerencsétlenül járt asszonyt Nagy Istvánné-nak hívják.

* Szüreti mulatság. A magyarországi cipész-cizmadia munkások és munkásnők szakegyesületének debreceni csoportja saját könyvtára javára, 1907. Szeptember 1-én, azaz vasárnap a Dobos-pavillon nagytermében szüreti mulatságot rendez. Belépti-díj személyenként előre váltva 1 kor., este a pénztárnál 1 kor. 20 fill. Kezdeté 8 órakor. A talpalávalót Veres Tóni zenekar szolgáltatja. Jegyek előre válthatók a szakegyelet helyiségében Hatvan-u. 5., Nemes Gábor cipész-üzletében Piac-u., Varga Károly felsőrész-készítő-üzletében Simonffy-u. 5., Nagy J. Kossuth-u. cipész-üzletében, Frank Sámuel cipész-üzletében Szent-Anna-u. 1. sz. és a rendezőségénél.

* Az öngyilkosjelölt csizmadia tanonc. Hajdu János csizmadia tanoncot, aki egy késsel mellbe szurta magát, tegnap Orosz László r. fogalmazó kihallgatta. Hajdu megerősítette a lapunkban közölteket. Az érzékeny szívű gyerek azért akart öngyilkos lenni, mert mestérének segédje, akinek tíz fillérjét elköltötte, párszor arculverte. Hajdu különben jobban van s rövidesen elhagyhatja a kórházat.

* Furfangos kupeco. Eltévedt két jószágá Kiss Gábor vértesi tanyán lakó gazdálkodónak. Az eltévedt jószág két fiatal tinó volt. Ezeket a baromvásártéri korosmáros, mint gazdátlan jószágot a város istállójába hajtotta be. Ide ment érte Kiss Gábor, de meglepetésére kettő helyett csak egyik jószágát találta ott. A másikat állítólag egy bökényi kupec mint sajátját elvitte. A furfangos kupecet most a rendőrség keresi.

Jó tartós iskola cipők csak ELFENBEIN és KLEIN cipő üzletében szerezhettek be. Saját műhelyünkben készül férfi- női és gyermekcipő. Megrendelések pontosan eszközöltetnek. **Jó- és tartós munkáért kezeskedünk.**

* **A tanács küldöttei a pécsi kiállításán.** A pécsi országos kiállításán a villamos és vízvezetési művek legmodernebb alkotásai vannak beállítva. Ezek megtekintése és tanulmányozására a tanács Körner Adolf tanácsnokot, a világitási bizottság elnökét, Aczél Géza főmérnököt és Debreceni Jenő légszeszgyári igazgatót küldte ki.

* **A husvágó-gép áldozata.** — Foglalkozása közben súlyos baleset ért tegnap egy szorgalmas munkást. Nehéz és borotva-éles bárd hullott a jobb karjára, melyet, kevésbe mult, hogy teljesen kettőbe nem metszett. Molnár Józsefnek hívják, aki az Altberger-féle husfeldolgozó-gyárban dolgozott. Délután a husapritó-gépnél dolgozott, mely munka különös figyelmet és nagy gyakorlatot igényel. Elég egy vigyázatlan pillanat, hogy örökre nyomorékká tegye azt, aki vele bánik. Valószínű, ez okozta Molnárnál is a balesetet, mely a szerencsétlent sokáig munkaképtelen emberré tette. Molnárt lakásán, a Bihari-telepen ápolják.

* **Megdobálták az államtitkár kocsiját.** Az utóbbi időben sűrűn követnek el suhanamerényeket a robogó vonat ellen. Tegnap, mint Nyiregyházáról írják, azt a vonatot dobálták meg suhanok, a melyen Meskó László igazságügyi államtitkár utazott. Az államtitkár a 4708. sz. személyvonaton utazott Nyiregyházára Kállay T. képviselő társaságában. Császárszállás állomás közelében egyszerre kőzár repült a vonatra. Egyik kődarab közvetlen az államtitkár feje felett ment el. Az ablakok bezúzódtak, egyéb baj szerencsére nem történt. Kállay Tomás a kellemetlen incidensről jelentést tett a nyiregyházi rendőrségnek, amely erősen nyomoz a merénylet tettesei után.

* **Uj postabeosztás a debreceni tanyákon.** — A nagyváradai posta- és távirat-igazgatóság átiratot intézett Debrecen városához, amelyben tudatja, hogy a debreceni tanyákat és pusztákat az alábbi postaállomásokhoz osztotta be: Cuca, Fertő, Kiselep, Nagyelep, Kishegyes puszták és a kádarsói csárda a bérlettel — a balnazuji városi; a gogyori csárda és bérlet — a sárándi; Istenföldje, Gyulaihegyes, Kis- és Nagyalomzug — a hajduszoboszlói; a Ludas-csárda — a hosszupályi; Zám — a nádudvari; a Látókép-csárda és környéke — a macsi vasuti távirat- és posta-kerületbe osztattak be.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Kis Béla ev. ref. 17 napos, Papp Ernő ev. ref. 2 hónapos, Fehér Róza ev. ref. 1 hónapos, Szendrei Ferenec ev. ref. 64 éves.

* **Festő iskola.** Felhívom a nagy érdemű érdeklődő közönség figyelmét arra, hogy f. évi Szeptember hó 1-től kezdve a rajz és festészet minden ágából iskolát nyitok. Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy műtermem Piac-utca 41. sz. a. egy tágas és célrá kedvező udvarkert helyiségben a tanulni vágyók rendelkezésére reggel 8 óráig déli 12-órától és délután 3 óráig 5 óráig nyitva áll, hol kezdők és haladók saját felügyeletem és rendszeres oktatásom alatt a legujabb irány elvei alapján képezhetik magukat. Beiratkozásokat a nálam megtudható feltételek mellett mátol kezdve elfogadok. Teljes tisztelettel **Rajzó Miklós** festő művész.

* **Ügyes, csinos fiu fizetéssel tanulól felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.**

* **Rácz Károly hangversenye.** Rácz Károly zenekarával ma este a Hungária kávéházban rendez hangversenyt, változatos, gazdag műsorral.

* **Véres jelenet a tanyán.** Véres jelenet folyt le tegnap egy tanyán. Erdős Sándor gulyás keményen összeszóvalkozott gazdájával, akit a gulyás fellépése kihozott sodrából, előtötte a méreg. Vak dühében veszedelmes szerszám akadt a kezébe. Egy hatalmas, erős és éles pengéjű kés volt ez, melyet görcsösen szoritva, rohat a gulyásra. Egymásután több ütést mért a fejére míg a szerencsétlent a vér teljesen elborította. Erdős Sándort kocsin hozták be a kórházba, fején három hatalmas seb van, melyek közül a legkisebb is nyolc centiméterhosszu, csontig érő vágás.

* **Gyógyszerészi gyakornokul felvétetik hat-nyolc gimnáziumot végzett ifju Muraközy László gyógyszerárában.** A felvételek ugyanott tudhatók meg.

* **Ügyes fiu, mint üzleti kifizető, alkalmazást kap Letzter József fényképészeti műtermében.**

* **A nagyérdemű közönség figyelmébe!** Ez uton bátorodom a nagyérdemű közönség zives figyelmét felhívni 5 év óta fennálló könyvkötő és díszműves műhelyemre, valamint öcsém, **Antalfy József**, augusztus 1-én megnyitott könyv-, mű- és papirkereskedésére (Piac-utca 44, Letzter mellett), a hol tankönyveket, író- és rajzszerkeket, továbbá tudományos és szépirodalmi műveket is igen előnyösen lehet beszerezni. Midőn halászköszönetet mondok igen tisztelt megrendelőimnek az eddigi szives pártfogásért, kérem a két testvér-üzlet pártolását a jövőben is. Kiváló tisztelettel: **Antalfy Ferenc** könyvkötő-díszműves, Piac-utca 31., a városházkapuval szemben.

* **Szeplő, májfoltok, persenek ellen** biztos hatása a Rózsa arckenőcs. Üdeséget, bájt kölcsönöz az arcnak. Tégely ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

* **Tánciskola.** Schaf János tánemester augusztus hó 27-ikén, kedden nyitja meg tánetanfolyamát.

* **Thaisz Arthur**, előbb Pongrácz Géza papirkereskedésében, fényképészeti készülékek, gramaphonok és hanglemezek nagy választékban. Ugyanott megrendelhető havi 5 koronás részletre, Kossuth Lajos azt üzente nagy diszes falú kép.

Egy járásbíró öngyilkossága.

Az „uri“ élet vége.

Nyomor elől a halálba.

Tegnap este Budapesten a Szabadságtéren sétáló emberek egy pisztolydördülésre összefutottak egy padhoz, ahol egy 45—50 év körüli férfi melléből patakzott a vér.

A pisztoly ott hevert mellette a padon, az öngyilkos kebléből pedig nehéz halálhörgések törtek elő.

A mentők nagyhamar ott termettek és elvitték a szerencsétlent a Rókus-kórházba. Itt kitudódott, hogy az öngyilkos Várady Gyula 48 éves kecskeméti járásbíró, aki feljött a fővárosba, hogy életének itt végét vessen.

Várady igen tekintélyes család sarja. A felesége grófi leány. Gróf Toróknak a leánya.

Néhány évvel ezelőtt helyeztette át magát Losoncra Kecske-métre, ahol igen nagy lábon élt.

Költekező életmódja az egész vidéken közmondássá lett.

Mikor nemrégiben nyugdíjba ment, már alig maradt annyija, hogy belőle megélhessen és apró négy gyermekét fölnevelhesse.

Sőt az adósságai olyan nagyok voltak, hogy még a nyugdíjból is lefoglalták a hitelezők a lefoglalható fizetést.

E dolgok ilyen szerencsétlen forgandósága adta Várady kezébe a pisztolyt.

A Rókus-kórházban ma délelőtt ébrendt eszméletre. A sebe életveszélyes. Még a délelőtt folyamán ki fogja hallgatni őt a rendőrség.

Erdekés, hogy tiz esztendőnek előtte Várady Gyulának bátyja, Béla, egy tekintélyes budapesti ügyvéd, lőtte agyon magát. Ez is utóbbi éveiben az alkoholnak hódolt.

TÁVIRATOK.

Edison halálán van.

Newyork, augusztus 30. Edison, a nagy feltaláló, halálos beteg. Az édes anyján és családjá tagjain kívül senkit sem eresztenek hozzá.

Milliárdos lányból kalauzné.

Páris, augusztus 30. Wanderbilt Gladis kisasszony, aki 1 hó mulva nagykoru lesz és 37 millió dollárt az apja, 15 milliót pedig az anyja után örököl, szerelemből feleségül megy a villamos vasut egyik kalauzához.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

London, aug. 30. Ottava államban, Quebec mellett nagy vasuti szerencsétlenség történt. A folyón átvezető hid a vonat alatt leszakadt és az egész vonat a vízbe zuhant, a 300 lányi mélységbe. A halottak száma 750. A kár 6 millió dollár. A hidat a jövő évben akarták helyreállítani.

Szerelmi drama.

Arad, augusztus 30. Az örsi községbeli Truzse János feleségül kérte Molnár Máriát, aki azonban nem akart hozzá menni. Truzse rálőtt a leányra, azután saját magát ölte meg. Meghalt; a leány él.

Elsülyedt hajó.

Hamburg, aug. 30. A nyílt tengeren elsülyedt a Russija nevű hajó. Johnson kapitány főbe lőtte magát; 14 utas és 2 matróz a tengerbe fult.

Ártatlanul ítelték el.

Budapest, augusztus 30. A szegedi törvényszék által elítelt Mezei István ártatlanságát megerősítette ma az országos vegyészeti állomás főnökének, Felletár Emilnek a véleménye is. A törvényszék ennek alapján megszüntette az eljárást Mezei ellen.

Megszűnt sztrájk.

Székesfejérvár, aug. 30. Az általános sztrájk ma megszűnt Henderler párttitkár kitoloncolásával. Az általános sztrájk sikertelenségét belátták a munkások és munkába állottak, csupán a kőművesek, szabók, pékek és lakatosok csekély töredéke sztrájkol még.

Emelik a dohány árát.

Budapest, augusztus 30. A munkássztrájkok miatt az állam is kénytelen emelni a dohány és szivar árát. Az erre vonatkozó javaslatokat most tárgyalják.

A mirigypestis.

San-Francisco, aug. 30. Minthogy a legutóbbi napokban 9 mirigypestises megbetegedés történt, melyek közül 7 halálos kimenetelű volt, az államszövetségi hatóságok egy tengerészeti kórházi orvost rendelték ki. A vesztézhivatalnokok állítása szerint nincs ok az aggodalomra.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szabadságon. Petneházy Boldizsár vizsgálóbíró-hétfőn kezdi meg négy hétig tartó szabadságát.

§ Tengerit lopott. Matki András debreceni gazda padlásáról apránként tekintélyes mennyiségű kukoricát lopott Szilágyi István 18 éves kondásfiú. A törvényszék tegnap 8 napi fogházra ítélte a tolvaj kondáslegényt. Az ítélet jogerős.

§ Agyonverte a sógorát. Gál Sándor 23 éves hajduhadházi legény ez év március 3-án, a kötőrő kalapácsával kétszer úgy fejbe verte Szöllősi Sándor sógorát, hogy az a szenvedett sérülésekbe belehalt. A legény halált okozó súlyos testi sértés miatt került a törvényszék elé. Gál Sándor huga, Eszter volt ugyanis a Szöllősi felesége. A férje durván bánt vele, mire az asszony hazafutott. A férj utána ment. Gál Sándor csak az asszony sikoltását hallotta, mire fölragadta a kötőrő kalapácsot és úgy főbe verte a sógorát, hogy belehalt. A törvényszék másfél évi börtönre ítélte. Felebbezett.

§ Lopásért 6 havi börtön. Harsányi Zsófi 22 éves cselédleány február havában Miskolc Gyula földbirtokostól, akinél szolgált, 67 K értékű ruhát lopott. Miután már többször megessett vele ez a dolog, a törvényszék 6 hónapi börtönre ítélte. Jogerős.

§ Harcias asszonyok. Jászai Imréné Andressa Mária június 15-én a seprővel úgy elverte Kun Józsefné szomszédját, a miért 3 esikéjét levette, hogy 20 napig beteg volt utána. A törvényszék 14 napi fogházra ítélte, a mibe belenyugodott. Az ítélet jogerős.

Mindenféle

gyorsan, izlésesen és olcsón
kiállít a

Debreceni Ujság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

HIREK.**Amerikai férj merénylete.**

A királyi várhoz vezető lépcsőn, annak az Albrecht-ut felé eső részén véres merénylet játszódott le ma délelőtt. Egymásután hat revolverlövés hangzott el s egy nő holtan esett össze. Valamennyi lőszer talált a kettő között halálos volt.

Az áldozat Fitting Károlyné, született Gruber Berta fodrásznő és az Aranykakas-

utca 9. sz. házában lakott. A tulajdon férje, Fitting Károly pusztította el, aki két év óta Amerikában lakott s a feleségeért jött haza. Mialatt távol volt, többször hívta az asszonyt, hogy kövesse az új hazába. De Fittingné erre nem volt hajlandó és az utolsó időkben már nem is válaszolt a levelére.

Ez még jobban elkésztette a boldogtalan férjet és Budapestre jött, azt remélve, hogy így inkább lesz a könyörgéseinek fogantatja. Am esalódott ebben a hitében is, a felesége hallani se akart arról, hogy vele Amerikába menjen. Fitting elhatározta erre, hogy megöli az asszonyt és revolvert vásárolva, elkövette a merényletet. A gyilkos férjet, aki különben mészárosmester, a rendőrség letartóztatta.

A bolgár fejedelem jubileuma.

Szófiából jelenti egy táviratunk: A palotában este szünettel lakoma volt, amelyen a miniszterek, az idegen missziók elnökei és első titkárai, a katonai attassék, a tábornokok és a kerületi székhelyek polgármesterei vettek részt. A fejedelem tiszteletére a polgárság impozáns faklyamenetet rendezett a palota előtt.

Ötvenöt tifuszeset. Kecskemét-ről írják: 15--20 nap óta az orvosok 55 tifuszmegbetegedést jelentettek be a hatóságknál. Halálos végű csak három eset volt. A hatóság minden intézkedést megtesz a kór elterjedése ellen. Évek óta nem fordult elő ennyi tifuszeset.

Leszakadt hid. Ottavából jelenti: A Quebec-folyón épített új hid ma leszakadt. 30 ember életét veszítette. Más híradás szerint a vízbe fulltak száma 250.

Aru- és értéktőzsde.**Budapesti gabonátőzsde.**

Augusztus 30.

Változatlan árak mellett elkelt 50 kilogrammonként 25,000 mm. buza.

Rozs, tengeri, zab nem változott.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet nyugodt irányzat és csekély forgalom mellett változatlan maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1157	1161—1158
Buza április 1908	1202	1205—1202
Rozs októberre	988	990—987
Zab októberre	825	826—824
Tengeri augusztus	—	—
Tengeri szept.	692	691—690
Tengeri május 1908	692	695—694

Dr. Ujlaki Hugó

ügyvédi irodáját

Piac-u. 26. sz. házba

a nagy trafik udvarán levő keresztépület emeletére, a Hajdúmegyei Népbank volt helyiségébe

helyezte át.**Ügyvéd urak!**

Irodám díjtalanul közvetít perfect gépirónöket, kik nálam nyertek oktatást a gépirásban.

Nagy Lajos irodája Csapó-u. 13.
Telefon 335. 207

Kik akarnak gépirást tanulni?

Nagy Lajos Csapó utca 13. sz. alatti irodájában a gépirás tanítása szept. 2-án megkezdődik és tart október 1-ig, vagyis 1 hónapig. Ez idő alatt a jelentkezők alapos oktatást nyernek a „Remington” és „Schmidt-Premier” írógépek szakszerű kezelésében. Gyakorló órák naponként egy óra, a tanulók által szabadon választható időközben, délelőtt 8 órától 12-ig, és délután 2 órától 6 óráig.

Tanítási díj 20 korona,

mely a jelentkezéskor előre lefizetendő. Miután a tanítás szeptember 2-án hétfőn megkezdődik, így jelentkezni csak aug. 31. és szept. 1. lehet a hivatalos órák alatt.

Irodai gyakornok

helybeli nagykereskedésbe

felvétetik.

Cím a kiadóba.

Keresünk**nyirbaktai gyártelepünk**

részére november 1-re

felügyelőt.

Előnyben részesülnek kereskedelmi ismeretekkel bíró kiszolgált altisztek. Írásbeli ajánlatok személyesen nyújtandók be a

Kőolajipar Részv. társaság

központi irodájában Piac utca 9. 203

Iskolás fiúk és leányok részére

Ingek, nadrágok,

szoknyák, hálókabátok, harisnyák,

zsebkendők,

gallérok, kézelők, nyakkendők.

Intézetek részére előírás szerint

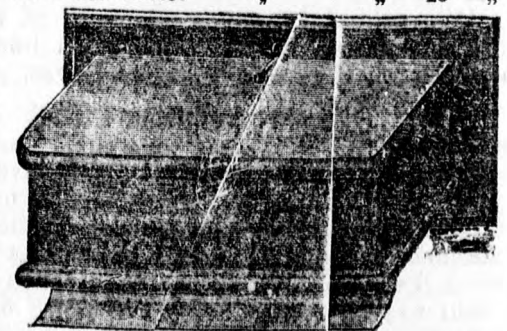
Donogán és Somossynál

Debrecen, kistemplombazár.

Az egészség legdrágább kincs!

Vegyünk vegytiszta olozott papírt.

500 drb. barna egyenként osztó 40 fillér.
500 drb. fehér „ „ 45 „

Fényezett egyenként leadó tölgyfa
szekrény . . . . . K 2-25

Kapható

Mihály Sámuel papirkereskedésében

Debrecen, Fő tér 30.

Europa legnagyobb és legtökéletesebb
„URANUS“

VILLAMOS SZÍNHÁZA
 a széna vásártéren.

A legjobb szórakoztató hely,
 1500 ülőhely. Kényelmes berendezés!
 Állandó szelldzítés.
 Minden másodnap teljesen új műsor.

Szombaton aug. 31-én,
Szenzációs ujdonságok.

Itt először!

Csak két napig látható! Csk két napig látható!

A francia hadsereg indulása

CASABLANKÁBA!!

A francia hagsereg hajókra szállása Oránban és a hadihajók. Eredeti természetbeni felv.

Azonkívül a következő ujdonságok:

Műsor:

Mézes hetek
 Az újévi liba
 Lehetetlen utazás
 Két részeg a folyón
 Hitelezők áldozata
 Varázs fuvola
 Utazás egy csillag körül
 Fogjátok el a tolvajt
 Az Ozu vízörvényei Japánban
 Párisi tolvaj élet
 Francia hadsereg indulása Casablankába

Pár nap múlva érkezik a világhírű
Hagenbeck állatkertje

című eredeti föl. mozgó fénykép látványosság.

Előadások: Hétköznap este 8 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-től este 11-ig óránként.

Helyárak: Páholy 5 K. Páholy-ülés 1 K.
 I. r. 60 f. II. r. 40 f. III. r. 20 f.

Bérletjegyek.

Páholy 6 személyre	5 korona.
12 drb. I. rendű	6 korona.
12 drb. II. rendű	4 korona.
12 drb. III. rendű	2 korona.

Mindenemű jegyek előre válthatók Bán Kálmán ur fűszer üzletében Collegium mellett, Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében Piac utca, a nagytemplom mellett. Schwartz Dániel ur pipa üzletében Főter, városházzal szemben, Renc Antal ur fodrászüzletében Kossuth utca, Neumann Sarolta urhölgy dohányzó társaságában Főter 60. Márkus Sándor ur bor nagykereskedő Főter (Hungária kávéház mellett.)

A n. é. közönség szives pártfogását kéri
 Tisztelettel!
Suchán és Winkler.

Pénzbeszedő,

ovadékképes, aki már hasonló állásban hosszabb ideig működött, állandó alkalmazást nyer

Bosznay J. és Társa

szőnyeg- és női divatruházában
Kossuth utca 5. sz.

Zalai Márk tanár
 három havi könyvvel szaktanfolyama
 felnőttek számára

1907. szept. 3-án megnyílik

Mérlegképes perfekt könyvvezetés.
 Gyönyörű írás, keresk. számtan, váltóisme, levelezés, gyors írás.
 Több ezer tanítvány a legelőkelőbb, legjövendőmezőbb állásokban.

Társadalmi és miniszteri elismerés.
 Tandíj 50 konona.

Beiratás: naponta 10-12 óráig. (Városi bérpalota 2. szám. III. kapu 2. emelet.)

Debreceni Kézizálog Kölcsonintézet

részv. társaság

Debrecen, Arany János utca 9.

Kölcsonöket nyújt értékpapírokra, ékszerekre, arany- és ezüst tárgyakra és egyéb ipari készítményekre.

Raktárában iparosok és kereskedőktől árukat beraktároz és azokra előnyös kölcsonöket nyújt.

Jelenleg arany, ezüst órák, briliáns fűgök, gyűrűk, jutányos áron kaphatók. 640

Iroda áthelyezés.
Dr. Galánffy János

kir. közjegyző irodáját
 Piac-u. 41. sz. alá (I. emelet)
 helyezte át.

A közeledő tanévre
 iskolás fiuk és leányok

részére előírás szerint

fehérneműeket

raktáron tart

és rendelésre készít,

Kontsek Kornél

nőidivat és fehérnemű-áruháza

Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

A „POLGÁRI TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET“
 DEBRECENBEN, (PIAC-UTCA 83.)

Előnyös kölcsonöket nyújt kezesség mellett, érték-
 * papir ellenében és jelzálog fedezet mellett. *

Az igazgatóság.

Értesítés!

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy 30 év óta fennálló posztó- és közműáru nagykereskedésemet

divat, gyapjuszövet és bélésáru osztállyal
 bővítettem ki.

Raktáron tartok: hazai, angol, skót, örmény, felöltő- és télikabát szöveteket, selyem, bársonymellény és bélésárakat.

Előnyös összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a **legelőkelőbb határozott gyári árakban** számíthatom.

Kívánatra mintákkal is szolgálhatok, vagy kiválasztás végett házhöz küldöm a végeket. Mindennap más kirakat.

B. pártfogásukat kérve, vagyok tisztelettel

FISCHER ADOLF

Piac utca 61.

Ha Kőszvényben vagy csuzban szenved, ha reumatikus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

„Tölgyfa balzsam“ -ot

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb, kőszvényes vagy csuzos betegségeket, hát és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagát.

A Tölgyfabalzsam a balzsamok királya,

mert **hatása gyors és biztos.** Mint lob és dagznat oszlató szer páratlan. — Csak külsőleg használható egyszerű bedörzsölés által. Egy próba meggyőz arról, hogy a **Tölgyfa balzsam a legjobb szer** a csuz, kőszvény, üdőideg zsába, (ischias) ellen feltalált összes szerk között.

1 üveg Tölgyfabalzsam ára 1 kor. 50 fillér.

Mihalovits Jenő gyógyszerháza Debrecenben.

Apró hirdetések.
Levelezés.

ERŐTELEFON Levelemre azonnali választ kérek és várok Váradi.
KÉT jó állásban levő fiatal ember ismeretséget szeretne kötni két intelligens úri hölgygyel. Anyagi érdek kizárva. Levelek „Önzetlen” címen a kiadóba. 3750
KÉT csinos, fess barátné óhajtaná két intelligens úri emberrel megismerkedni, aki anyagilag támogatná, az írjon e lap kiadójába „ket csunyanak” 3763
VALÓDI úri ember oly szép fiatal intelligens nővel óhajt megismerkedni, mivel kellemesen szórakozhat és állandó barátságot köthet. Leveletet kér e lap kiadóhivatalába „Valódi úri ember” címen. Legnagyobb discretió előre biztosítva van. 3772

Ajánlat.

ÖZVEGY urnőnél 2 fiu vagy leány, esetleg felnőttek teljes és gondos ellátást kapnak, Szent Anna-utca 30.
JÓKAI utca 11. szám alatt úri családnál deákok elfogadtatnak. 3741
KÜLÖN BEJÁRATU csinosan buturozott szoba egy esetleg két úr részére azonnal kiadó. Kossuth utca 58. ajtó 6. szám.
ÜGYES, szorgalmas házaló-ügynökök igen jó jövedelemre tehetnek szert. Jelentkezők kéretnek lakcímeiket a kiadóba leadni. 3732
FERFI- és női kalapok tisztítását, átalakítását, cilindert vasalását jutányos árért elvállalom. Beliczay Lajos Dégentelddér 3. 3717
JÓ ermeléki bor három liter elvitelnél 36 kr. literje. Salétrom utca 6. 3715
HASZNÁLT iskolai könyvek a legolcsóbban kapható Bán Kálmánnal a Collegium mellett. 3714
BEKE László úr telepéről való kiváló finom csemege szőlőt Bán Kálmán fűszerüzletében lehet kapni Egyháztér. 3713
EGY három szobás modern utcai lakás gázvilágítással kiadó. Domb-u. 22. b. sarokház. 3712
FELSŐ ruha varróné ajánkozik házakhoz, cím a kiadóban. 3697
KÖLTOZKÖDÉSEKET egy és két fogatú féderes stáfkocsival ugyszintén darab áru ki- és beszállítását a vasútra az üzletekből elvállalom Csengeri Károly József, kir. hg. utca 67. 3692
EGY vagy két felső gimnazista vagy felső kereskedelmista úri teljes ellátásban ízr. háznál elfogadtatnak. Miklós utca 19. 3682
TELJES ellátásra fiúk vagy leányok elfogadtatnak Szent-Anna utca 43. sz. alatt. 3677
KITÜNO kötött harisnyák, nagy választékban és a legjutányosabb árakban kaphatók Márton Gyula rövid-áru üzletében Piac-u. 9. sz. Bika szálloda mellett. 3641

Fél áron!
 Az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron csakis Harmathy antikváriumában kaphatók Debrecen Füvészkert-u. 14. A világ-hírű „Pique Progress” szivarkahüvelyek egyedüli elárúsítója.

JÓZSEF kir. hg. utca 23. szám alatt úri családnál diákok ellátásra fogadtatnak. 3637
Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magántulajdonosok részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Telefon 294.
5 k. postakosár elsőrendű csemege-szőlő a legolcsóbb napi árban, 5 kilogramm postabődön akár v vagy hárszavirág méz 5 kor. 50 fillér. 5k. post. acsomag cukortorma K 2.80 Dávid Zoltán kiviteli üzletében Rákóczy- és Eötvös-utca sarkán. Távbeszélő 315 sz. Egy tanuló felvétetik. 3577
KITÜNO uradalmi tej kapható 7 krajcárért literje. Wolf K. vegyeskereskedésében Kandia-utca 15. szám. 3542
CSEMEGE szőlőt kereskedők részére legolcsóbban beszerezhető az Orosházi Sütődebe. 3766

NAGY hurka estélyt rendezek ma f. hó 31-én, este. Szives látogatást kér Zsuzsa István, vendéglős Homokkert sor 3765
HARISNYAK-TU IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118
URASÁGÓKTOL levett ruhákat veszek a legmagasabb árban. Neumann M. Bádogos utca 2. szám. 2647
HAI HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocán Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullott hajat veszek. 9409

ÓRA JAVÍTÁSOK !!
 valamint legszebb és legjobb órák és ékszerek nagy választékban
Murián Gyula,
 mű-órásnál Debrecen, Piac-utca 42. sz. Lamprecht palota.

ZONGORA órát, kezdőknek saját lakásán jutányos árért ad özv. urinó. Cím a kiadóba 3761
GIMNAZIUMI vagy reáliskolai ízr. tanuló teljes ellátásra elfogadok. Cím Simonfy-utca 54. szám. 3752
SZÉP utcai buturozott szoba Teleki utca 17. sz. kiadó. 3758
KÉT középiskolai tanuló teljes ellátást kaphat intelligens ízr. családnál. Bethlen-u. 15. 3743
CSOMAG szállítási üzletembe egy kézbehítő-pénzbeszedő alkalmazást nyerhet. Ovadékképek előnyben részesülnek. Sajátkezűleg írt ajánlatok benyújtandók Katz Jakabhoz, Arany János utca. 9. 3728

Debreceni Első Villamossági és Elektrotechnikai Vállalat
 Erőátvitel, villamos világítás, villámhárítók, házi és magán telefonok, villamoszárak tűz és betörés elleni jelző-készülékek, villamos csengők berendezése és jókárban tartása évi bérlet mellett. Gyógyászati, physikai matematikai készülékek készítése és javítása. Felszerelési anyagok, kerékpárok és alkatrészek rak-tára. Sajátmotorerővel berendezett galvanizáló telep.

Földvári L. Debrecen.
 Kossuth utca 1. szám. Az udvarban.
Egy tanuló felvétetik.
 Telefon 168. Telefon 168.
TISZTESEGÉS, középkorú mindenek szakács-nét három tagú családnál felfogadok. Csapó-utca 53. 3707

Kereslet.
ÜGYES alj és derékvarró leányok felvétetnek. Ugyanott ügyes kabát munkás és tanulóleányok is, Prognér Margit Egyháztér 11. 3655
HÁZMESTERT keresek. Cím a kiadóban.
KERESTETIK egy kereskedelmet vizsgált gyakorló, ugyszintén egy kisasszony, aki gépiró, egyszermind a könyveléshez ért. Geiger Simon. 3731
EGY tanuló felvétetik Kegyes Ferenc sirkórártárban Piac utca 58. 3758
INTELLIFENS ember irodai alkalmazást keres Cím a kiadóban. 3709
ÜGYVÉDI, közjegyzői irodában alkalmazást keres irodai teendőkhöz jártas joghallgató. Szives megkereséseket „jogász” jellegre a kiadóba kérek. 3708
ÜGYES derék és aljvarró leányok felvétetnek. Mamurich Józsefné Szt.-Anna 9. sz. 3683
BUTOR üzletbe kisasszony, ki varni is tud, felvétetik. Iskolai képzettséggel előnyben részesül. Ugyanott varróleány ki kárpitos üzletben már alkalmazva volt felvétetnek. Butorüzlet. Piac utca 71. 3760
ASZTALOS tanonc felvétetik Blaskovits ipartelepén Postakert 4. sz. 3770
HÁZMESTER azonnal felvétetik Blaskovits ipartelepén Postakert 4. sz. 3771
ELÁRUSÍTOT keresek Petőfi-téri mézraktárramba, 100 kor. ovadékkal, ügyes nő is jellel-kezhethet Bethlen utca 23. sz. Ugyanott egy 2. sz. pénzszerény megvételre kerestetik. 3769

FIATAL fűszer- és csemege kereskedő segéd alkalmazást keres. Csillag utca 11. 3762
CSAPO utca 37. sz. alatti korlátlan italmérésbe-ovadékképes helyettes megbízott kerestetik, aki a kosztadásban is gyakorlott, értekezhetri Kazinczy utca 12. sz. alatt. 3768
TANULÓ felvétetik Váray József fűszer és csemege kereskedésében. 3757
EGY borbély segéd azonnal felvétetik Mester-utca 50. 3755
GYAKORLOTT aljvarró leányok jó fizetéssel azonnal felvétetnek, tanuló leányok felvétetnek. Friedmann Ármán Széchenyi-u. 15.
PÉNZTÁRNOKNÓ intelligens leány, ki a helybeli piacot ismeri és üzletben már volt keres-tetik. Ajánlatokat L. G. jelleg alatt a kiadó-hivatal továbbít. 3758
TANULO felvétetik Balgh M. J. fűszer- és ve-gyes üzletében Hatvan-utca 15. sz. a. 3744
JÓ modoru nődivat- és rőtös kereskedősegéd állást keres azonnali belépésre. Szives meg-keresést kér V. Miklós Varga-u. 25. 3745
IDŐSB fűszeresség elsőrangú üzletben, rak-tárban vagy detael kiszolgálást keres Csonka-utca 18. 3751

Eladás.

A SÁMSOMI Vénkertben egy fél nyilas szőlő terméssel együtt eladó. Cím Sámson 310. sz. ház. 3685
KEVESET használt butor és valódi harci kanari olcsón eladó. Nyugoti utca 46. 3749
NYIL utca 60. sz. ház előnyös feltételek mellett eladó. 3756
JUTÁNYOSAN eladó szép függőlámpa, vas-konyha stb. tárgyak. Kossuth utca 55. keresz-téület. 3759
EGY stráf koci és egy fél hintó négy lóra való eladó. Cím Varga utca 24. 3765

12492/1907.
Árverési hirdetmény.
 Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a tócsóskerti 61 hold 3 négyszögöl területű szántas-ve-tésre vagy legeltetésre szabadon használható Bikatilalmas és a mel-lette fekvő 32 hold 546 négyszögöl területű fűzfa esőszház környékén levő földek 1907. évi nov. hó 1-től 1913. nov. hó 1-ig terjedő 6 évre a városi tanács 12414—12492/1907, sz. végzése folytán 1907. évi szept. hó 12, napján d. e. 10 órakor a város-háza közgyűlési termében nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni.
 Ezen árverésre az árvereln szán-dékozók azon figyelmeztetéssel hi-vatnak meg, hogy az árverési fel-tételek a város számvevői hivata-lában a hivatalos órák alatt meg-tekintethők.
 Debrecen, 1907. aug. 22.
A városi tanács.

Iskolás gyermekek részére
 kész fehérneműk, zsebkendők, harisnyák, paplanok, matracok, pokrócok, (flanell takarók) és ágyszerítők, legnagyobb választékban és legjutányosabb árakon kaphatók
KARDOS LÁSZLÓ,
 vászon-, fehérnemű- és kalengye üzletében
 Debrecen, Kossuth-utca 9.
 Alapított 1831. évben.